

Nyttårstale

Taler
Olav 5

Dato
31 desember 1974

Sted
NRK radio og fjernsyn

1 Kjære landsmenn,

Et år kan synes å uendelig langt fremover betraktet fra en nyttårsaften. Alle dets
mange dager ligger der foran oss, - dager som vi håper vil bli lyse og lykkelige og
5 gi oppfyllelse for så mangt et ønske.

Men når vi på en nyttårsaften ser bakover på det året som er i ferd med å gå ut,
ja, da synes det å ha vart så utrolig kort, og at alle de dagene som lå foran oss og
så å si ventet på oss, er forsvunnet kanskje mer eller mindre umerkelig.

10 Om noen få timer skal vi igjen skifte over til et nytt årstall, og året 1974 går over
i historien.

Det har vært et år som vi med takknemlighet må kunne si var et godt år for vårt
15 land. Det begynte under usikre forhold med sviktende tilførsler til en
oljehungrende verden og med dystre utsikter for de industrialiserte lands
næringsliv. En situasjon som vår verden ikke tidligere hadde opplevet i fredstid,
og som i høy grad understreket hvor sårbar en verden er, hvis eksistens er basert
på høyt utviklet teknologi. Og den understreket også i hvor høy grad alle land i
20 denne vår verden i virkeligheten er avhengig av hverandre og av hvilken
avgjørende betydning det er å finne frem til et globalt samarbeide, hvor gjensidig
forståelse, respekt og god vilje kjennetegner forholdet mellom alle land, uansett
lengde- og breddegrader.

25 Norge er selv kommet i den situasjon som vel ingen kunne ha drømt om for
bare få år siden, nemlig å bli et oljeproduserende land. En gave er blitt gitt oss så
å si rett utenfor vår egen stuedør, - en gave hvis ringvirkninger i fremtiden nok
vil spores, både positivt og mindre positivt, i vår nasjons daglige liv. Vi må være
takknemlige for denne store gave, og måtte vi forstå å forvalte den og det den gir

til eget og andres beste.

De Forente Nasjoner har fastsatt 1975 som internasjonalt kvinneår med det siktemål å skape forutsetninger for større likestilling mellom kvinne og mann, og vil arrangere en stor konferanse for å vise at problemet har et bredt internasjonalt perspektiv. Også i vårt land vil kvinneåret bli markert med sentrale og lokale tiltak og studieopplegg, og jeg uttaler mitt håp om at det internasjonale Kvinneårs resultater vil vise seg å svare til sine forventninger.

Heller ikke det forløpne år synes å ha bragt noe fremskritt henimot løsningen av det store flyktningeproblem som i så mange år har kastet sin skygge over verden. Fremdeles er det en stadig appell om økonomisk hjelp for disse samfunnets hjemløse og ulykkelige mennesker, og Det Norske Flyktningeråd besvarte i år denne appell ved å organisere sin aksjon "Flyktning 74". Denne aksjons resultat overtraff de største forventninger og viste til fulle igjen den giverglede og den medfølelse som det norske folk nærer overfor mennesker i nød. Og jeg vil ved denne anledning få gi min honnør til så vel givere som til Det Norske Flyktningeråd og alle dets hjelpere, hvoriblant til min glede også min svigerdatter hørte.

Jeg nevnte innledningsvis at 1974 må kunne sies å ha vært et godt år for vårt land. Vi lever i et samfunn med høy levestandard, praktisk talt uten arbeidsledighet og med sosiale goder som sikrer dets borgere også i deres alderdom og hvis uførhet skulle melde seg. Og vi er omgitt av biler, feriehytter, vaskemaskiner og fjernsynsapparater. Det finnes selvsagt også mindre lyse sider å trekke frem, som høye skatter, dyrtid og, kanskje det viktigste, den stressfremkallende rastløshet som preger menneskene i vår tid.

Men la oss på bakgrunn av de levevilkår som bys oss i dag, for et øyeblikk vende oss til det jubileum vi skal minnes i året som kommer, nemlig 150-årsminnet for den første norske emigrasjon til Amerika. De nordmenn som i 1825 bega seg om bord i sluppen "Restauration" - et fartøy på ca. 50 tonn og som man vel må hal lov å si merkelig nok nådde sitt bestemmelsessted - de forlot sitt fedreland for å begi seg ut i det store ukjente. Og de gjorde det nettopp på grunn av de forhold som da rådet og de muligheter som det samme fedreland ikke kunne gi dem. En dyp armod rådet for de fleste, ingen utvikling til det bedre kunne skimtes i horisonten, intet tilbud om å få nyte godt av høyre undervisning forelå. Og alt dette, sammen med visse stengsler på det åndelige område, førte til at

70 "Restauration" kastet loss fra Stavanger en julidag 1825 med fortroppen til alle nordmenn som senere skulle følge og som ble høyt ansette borgere i sitt nye fedreland.

Og når vi så efter dette tilbakeblikk igjen betrakter det norske folks
75 livsmuligheter og levestandard av i dag, la oss da ha i mente at 150 år kan være et langt spenn i et menneskes betraktning, men at det kun er en kort tid i et lands historie.

Så la oss være takknemlige.

80

Og med disse ord ønsker jeg dere alle et godt nytt år. Jeg sender mine varme hilsener til alle landsmenn på sjøen og i fremmede land, til folket på Svalbard, Jan Mayen og i Antarktis, til alle som tjenstgjør i våre væpnede styrker, til våre krigsinvalider, til de gamle og syke og til dem som livet har gitt kanskje den
85 tyngste bør å bære, - de ensomme.

Måtte det nye året bli et lyst og lykkelig år for dere alle og måtte lyset og lykken nå inn til verdens hungersrammede befolkninger og bli også for dem et år fritt for frykt og fritt for nød.

90

Godt Nytt År!

Kilde

www.kongehuset.no

95

URI

<https://www.virksommeord.no/tale/nyttarstale-3794>

100

105